

Marnix Peeters

**De tenondergang en
de ongelooflijke
wederopstanding van
Eddy Vangelis**

2014 Prometheus Amsterdam

© 2014 Marnix Peeters

Omslagontwerp Kris Demey

Foto omslag Coen Dekkers/BNO/Kisses urinoir van Bathroom Mania!,
ontwerp Meike van Schijndel

Foto auteur Charlie De Keersmaecker

Zetwerk Mat-Zet bv, Soest

www.uitgeverijprometheus.nl

www.marnixpeeters.be

facebook.com/peetersmarnix

ISBN 978 90 446 2666 7

‘De liefde is als een aandrang om te pissen. Of je het nu in een gouden vaas of in een aarden pot laat stromen, het moet eruit. Het toeval slechts verschaft ons het vat.’

Gustave Flaubert, *Haat is een deugd*

‘Unsere Wünsche sind Vorgefühle der Fähigkeiten, die in uns liegen, Vorboten desjenigen, was wir zu leisten imstande sein werden.’

Johann Wolfgang von Goethe

Enkel voor de ongeduldige lezer

De eerste keer dat Anthony Lagerfeld en Jean-Pierre Pari elkaar terugzagen na de onfortuinlijke teloorgang van Au Volle Pot, was geen prettige keer. Om te beginnen was het decor niet vrolijkmakend: het was in de wachtzaal van het OCMW, waar Anthony Lagerfeld na zijn werkervaringen bij Pompes Funèbres Brouillard uit volle goesting en overtuiging vaste klant was geworden, en waar Jean-Pierre Pari, na de in de as legging van Au Volle Pot, de financiële kater en de juridische strijd met Mustapha Al-Allahi, zich bedremmeld en onwennig en vol tegenzin en schaamte moest gaan inschrijven, want Jean-Pierre was een ondernemer, geen bedelaar, ook al had zijn ondernemerschap slechts tot een schamel volkscafé geleid dat het lange tijd zonder wc had moeten stellen, waar hij nu bovendien nog jarenlang voor moest afdragen, gezien zijn illegale friteuse waar op het moment van de feiten de curryworst en de bitterballen van Anthony in hadden liggen te bakken – de man die in de ogen van Jean-Pierre Pari de veldheer was die de vijandige legers had aangevoerd die zijn leven zo grondig en nietsontziend hadden verwoest; de bebaarde Schot kwam haast elke nacht zijn dromen verpesten, geregeld schoot Jean-Pierre wakker bij het beeld van een hoonlachende, door aswolken en frituurdampen omge-

ven Anthony, klappertandend, en in zijn bleke hand een vette curryworst of viandel met al wat happen eruit, en in de andere een groot blik Martin's Pale Ale geklemd, dat hij van opwinding vermorzelde in zijn vuist, zodat het bier langs de drinkopening opspoot.

De goedgevulde wachtzaal en de vele op hem gerichte blikken, aangezien hij vlak na binnenkomst luid was beginnen te snuiven bij het zien van zijn aartsvijand, die doodgemoedereerd in een vrouwenblad zat te lezen, wachtend op de consultatie die hem opnieuw voor een aantal maanden van drinkgeld zou verzekeren, hielden Jean-Pierre Pari niet tegen om zijn woede de vrije loop te laten. 'Gij... Gij rot varken!' riep hij, waarbij Anthony, die zijn leven in de luwte van de alcoholische roes leidde en tot wie beelden en geluiden, zelfs scherpe en luide, met enige vertraging doordrongen, niet eens opkeek; 'dat gij u hier godverdomme aan mij durft te vertonen... Scheer u weg, zak! Buiten!', en pas toen had Anthony Lagerfeld uit zijn Libelle opgekeken, en had hij vastgesteld dat de woordenvloed zijn kant uit kwam.

'Ho, ho,' antwoordde hij, met de hand een kalmeringsgebaar makend in de richting van Jean-Pierre Pari, 'ho, ho, goede friend, roestig aan. Wat moeten daize mensen wel van oed denken? Daar, Jeanne-Pierre, de boelebak van Au Volle Pot? Kom, zet oed nair en wai zullen praten.'

Bij Jean-Pierre Pari sprongen de zekeringen, zoals zij waren gesprongen toen hij in de kak van Anthony Lagerfeld had staan stampen. 'JEAN-Pierre!' riep hij. 'En ik ben geen bullebak, en het is BULLEbak, geen boelebak, stomme Schotse zak, en als ik al een boelebak ben, dan ben ik zeker niet de boelebak van Au Volle Pot, want daar hebt gij een eind aan gemaakt, aan mijn levenswerk, vuile smerige rotte hond!', en tijdens het roepen van

*dit alles was hij Anthony Lagerfeld aangevlogen, had hem met de vuist een dreun op de kaak verkocht, en trok hem vervolgens bij de kraag van zijn jas naar de deur, tierend van ‘ik zal het u buiten nog wel eens goed aan uw verstand brengen, smerige bedrieger, rotte profiteur!’ en Anthony Lagerfeld, die door zijn dieet van frituursnacks en Martin’s Pale Ale misschien wel op de honderd jaar afstevende, maar dit dan wel niet al te stevig ter been deed, en zeker niet met overdreven veel spierkracht, was een vogel voor de kat in de op wraak beluste, door allesverzen-
gende woede gedreven klauwen van Jean-Pierre Pari. Instinctief rolde Anthony zich buiten op de stoep in een bolletje, om zo goed mogelijk de trappen van Jean-Pierre te kunnen opvangen, die met zijn puntige laarzen als een bezetene op de weerloze Schot stampte; zo brutaal was dit tafereel dat voorbijgangers in weerzin en angst de straat overstaken en er niemand durfde in te grijpen.*

1

Om te beginnen mag men nooit denken dat het gemakkelijk is. Zelfs al kiest men er bewust voor, en met sterke en goede motieven, het gaat in tegen de natuur, tegen uw goesting, tegen de normaliteit, tegen uw aanvoelen, uw drang, uw cultuur, uw intuïtie, tegen alles wat ge van scheppingswege hebt meegekregen enerzijds en wat er u ooit is aangeleerd en ingelepeld anderzijds, tegen de beelden en de voorbeelden die ge uw leven lang hebt gezien van hoe normale mensen het doen, thuis, op straat, op de televisie, in de reclame, in boeken, in films – overal waar ge kijkt en kijken kunt; uw vrienden van weleer zouden u uitgelachen en weggehoond hebben als ze u nu zouden kunnen zien, en allicht zoudt ge vroeger zelf hebben omgekeken en met uw hoofd hebben geschud als ge iets van die aard zoudt hebben opgemerkt in het dagelijkse leven; ge had ‘amai’ of ‘allez’ gezegd en de gedachte eraan zou u ’s avonds, als ge in alle rust thuis in de zetel zat en het grootste deel van de dag waart vergeten, nog eens bespringen, nu met beelden erbij, met voorstellingen van hoe dat gaat, die uw afschuw en uw onbegrip nog groter zouden maken.

Er wordt eens mee gelachen, in de volksmond. ‘Een oude schuur brandt goed,’ zeggen ze, maar dan vaak om er de

draak mee te steken, of omdat mensen nu eenmaal graag opmerkingen maken die seksueel getint zijn, en die voorts nergens op slaan, zoals wanneer iemand zegt: 'Ik ga moeten voortgaan want mijn poes zit alleen thuis zonder eten,' antwoordend: 'Allez, uw poes?' Of als een vrouw het woord 'spannend' gebruikt, wanneer zij het over een speelfilm of een feuilleton heeft, vragen: 'Toch nog, op uw leeftijd?', of eens suggestief met uw wenkbrauwen trekken als zij zegt: 'Het is toch veel te nat voor de tijd van het jaar'; neen, men lacht ermee, en men denkt intussen daadwerkelijk dat de oudere vrouw uitgeblust is en dor, droog en verlangeloos, uitgeput en verlost van elke prikkeling, stram en lusteloos, en dat zij zich het geplaag laat welgevalen zoals men dat in het kader van tere onderwerpen meestal doet: spot drijft de duivel uit, ontzenuwt de triestheid en het heimwee, doet de grimas in een weke glimlach van aanvaarding veranderen, zorgt voor kalmte en berusting; dat men op café of tijdens een familiefeest of in andere gezelschappen al eens knipogend als ontvlambare oude schuur wordt betiteld, dat verzacht de pijn van de frigiditeit dan toch ietwat.

Misschien is het zo dat mannen, bij wie de leeftijd daadwerkelijk tot slappere prestaties en zelfs een volledig stilvallen van de werking van het voortplantingsgestel leidt, dit vrolijke gesar doelbewust in leven houden, omdat hierdoor elk gesprek omtrent deze zaken wordt ontmiijnd, alles als het ware in het belachelijke wordt getrokken, en dit de gelegenheid biedt om ook over zichzelf wat klaterende leugens en gemeenplaatsen ten beste te geven, in de trant van 'geloof mij, mijn raket staat nog op scherp', 'aan die van mij kunt ge uw klak nog ophangen', of 'ge kunt in de Schippersstraat gemak-

kelijk zien welke de nieuw aangekomen meisjes zijn, dat zijn die die niet spoorlags de gordijntjes dichttrekken als ze mij van ver zien aankomen’.

Maar Eddy Vangelis (geboren Eddy Van Geel, maar wij noemen hem in dit boek steeds bij zijn lapnaam) wist het uit eerste hand, en zeker niet op basis van eenmaligheden; neen, na lang en van zeer nabij bij deze zaken betrokken te zijn geweest, was hij wel de man die het zonder blikken of blozen mocht bevestigen: oude schuren branden goed. Sterker nog: zij branden beter dan nieuwe schuren, veel beter, en het is waar: soms duurt het een tijd vooraleer de lont vonkt, maar als het bommetje afgaat ziet men zaken waar men zich al gin-negappend aan de togen van de tavernes liever niets bij voorstelt, zich zelfs niets bij kán voorstellen omdat het de vermo-gens van de geest ver te buiten gaat, omdat de verbeelding niet rijk en verscheiden en dapper genoeg is om deze onwaar-schijnlijkheden te omvatten.

Stapsgewijs zullen wij ontdekken hoe dat zo gekomen is – hoe Eddy Vangelis eerst ei zo na stikte in het slijk van het bestaan, ten val gebracht zoals hij was, verlaten door zijn vuige, onnozele ouders en door zijn vermeende geliefde Frouke De Muynck, vervolgens weigerde zich met zijn strenge lot te verzoenen, de tenondergang aanvocht, en triomfeerde – waarbij de lezer moet opletten om zich al te hard op een alles-omvattend happy end te verheugen. Het is geen, hoege-naamd geen vrolijke vertelling, het is een vertelling waarvan talrijke levenspaden op de (vroegtijdige) dood uitlopen (onder andere die van François Van Geel, die van Patricia Poppe en die van Mustapha Al-Allahi, waarvan vooral de laatste ongewoon en smerig is), en zo niet, op ziekte, depressie, onder-

gang en verdriet (in het geval van onder meer Borghild Brenner, Frouke De Muynck en Lisette d'Hazeleir).

In de eerste tien tot vijftien hoofdstukken van dit boek moet de lezer vrede nemen met een zekere verwarring: uit verschillende tijds- en plaatsbestekken worden scènes beschreven die pas op een later tijdstip hun relevantie zullen bewijzen, of die slechts dienen om het karakter van bepaalde personages te schetsen, of een sfeer te schilderen. Bezie het als de rollercoaster die, vooraleer hij aan zijn helse rit kan beginnen, eerst onheilspellend traag en ratelend naar zijn vertrekpunt moet worden getrokken.

Wie doorzet, zal het zich later niet beklagen.